

ARQUEOLOGIA
PREVENTIVA
Espai 13

DOBLE
AUTORIZACIÓ
Lola Lasurt

Ni els monuments ni les places són de pedra. Lola Lasurt descobreix com, sota una aparença inexpugnable, els actes commemoratius també estan subjectes a oscil·lacions, a lluites entre diferents sectors socials i entre les corresponents institucions per empeltar una memòria determinada a l'espai públic.

El monument té els peus de fang. Encara més quan l'homenatjat és un revolucionari del pensament llibertari, tal com va ser-ho Francesc Ferrer i Guàrdia (1859-1909), o un revolucionari de l'art d'avantguarda, com és el cas de Joan Miró (1893-1983). *Doble autorització* planteja un seguit d'itineraris per moments de trànsit del monument que Brussel·les i Barcelona han dedicat al pedagog i fundador de l'Escola Moderna, així com per la història de la plaça que Mont-roig del Camp ha dedicat al pintor.

Lola Lasurt es fixa en els corresponents actes de memòria en els moments d'instabilitat, quan van emergir per primer cop a l'esfera pública, o bé en situacions de trasbals del seu significat. La representació que fa de les commemoracions les fa considerablement vulnerables. Si bé, per mitjà del seu enfoc i amb el retorn que procura de la pedra a la seva condició de fluid, es pretén que els dos actes de memòria connectin novament amb el potencial insurgent dels respectius homenatjats.

Doble autorització es presenta, així, com una possibilitat de commemoració per si mateixa, profundament iconoclasta i afí a l'ideari llibertari, la qual es basa a evitar, precisament, la fossilització dels dos personatges i els clixés que amb els anys han sedimentat al seu entorn. Lola Lasurt proposa, en canvi, experimentar amb solucions per dissoldre el seu record en l'esfera pública, mesclar-lo amb iniciatives populars i fer que reverberi de nou amb un present que encara desitja activar com a revolucionari.

El centre de l'exposició l'ocupa la part dedicada al monument a Francesc Ferrer i Guàrdia (1). Una banda de la pantalla mostra la versió que se'n feu a Brussel·les l'any 1911, per clamor popular i poc després de l'afusellament del pedagog a Montjuïc, acusat d'haver fomentat la Setmana Tràgica de Barcelona (1909). Actualment, el monument es troba situat davant

l'Université Libre de Bruxelles (ULB), on forma part activa de l'imaginari del moviment estudiantil.

L'altra cara de la pantalla mostra, d'altra banda, la còpia que se'n féu l'any 1990 a Barcelona, força temps després d'haver-se estat reclamant un monument a Ferrer i Guàrdia per part de grups i intel·lectuals de diferent adscripció política. En aquest cas, el monument s'ubica en una de les portes d'accés a l'Anella Olímpica i han estat bàsicament els turistes els qui se n'han apropiat, en confondre presumiblement la figura al·legòrica de l'escultura amb la d'un atleta dels Jocs de 1992. Si d'entrada s'atribueix al monument la capacitat per conquerir un context determinat i imposar-hi una memòria, per mitjà del cas de Ferrer i Guàrdia es redescobreix el monument com un símptoma de l'oblit: el monument ha esdevingut un titella que resta subjecte a les connotacions que l'entorn li pot inocular.

En paral·lel a la producció audiovisual, Lola Lasurt també ha realitzat la publicació *Monument a Ferrer i Guàrdia - 23 fotos*, una investigació visual dels diferents trasllats i del procés de duplicació que ha sofert el monument i una col·lecció de textos històrics que donen compte de les controvèrsies que han acompanyat cada un d'aquests moviments. Així mateix, a l'Espai 14-15 es presenta *Doble autorització (variació del monument a Ferrer i Guàrdia)*, en què s'ha convidat Andrea Fuentes, amiga de l'artista i nedadora olímpica, a realitzar una nova acció d'apropiació del monument.

Dispersos per la sala d'exposicions es troben un seguit de díptics pictòrics (2). Es basen en documentació de l'acte del canvi de nom de la plaça central de Mont-roig del Camp, de Generalísimo Franco a Joan Miró. L'acte va tenir lloc l'any 1979 per iniciativa d'un grup de veïns que es va anticipar a la constitució del primer ajuntament democràtic. Lola Lasurt pren el registre fotogràfic que va fer l'Ajuntament i el registre audiovisual del cineasta Martí Rom, un dels promotors del canvi de nom, per establir una correspondència entre la transició política que l'acte posa de manifest i la transició artística que Joan Miró va patir a Mont-roig a principis de la dècada de 1920, de la figuració a l'abstracció.

Lola Lasurt reinterpreta, d'aquesta manera, una meitat de la documentació en clau de pintura històrica i l'altra meitat per mitjà de processos d'abstracció. Per a la realització de la part abstracta ha convidat a col·laborar els habitants de l'Espai 14-15 i els participants del taller de pintura que hi té lloc regularment, així com estudiants del batxillerat artístic de l'Institut Bellvitge i del Centre Esclat. Es planteja, doncs, una renovació de la manera com es rememora el pintor, per mitjà de la posada en correspondència de la seva experimentació estètica amb la significació política que la seva figura ha adquirit en el poble que el va acollir.

A Mont-roig del Camp, efectivament, el grup de veïns que va promoure el canvi de nom de la plaça ha

seguit desenvolupant diferents iniciatives en relació amb el pintor, que varen portar a la inauguració del Centre Miró l'any 2004. S'han impulsat també commemoracions populars, com ara les catifes de safatans (encenalls tintats de colors), amb què es va partir d'una tradició religiosa local per transformar-la en un acte amb què es recorda anualment el pintor. Al llarg de l'exposició *Doble autorització*, membres del Centre Miró i veïns del poble de Mont-roig realitzaran una intervenció amb safatans al Pati del Garrofer de la Fundació Joan Miró.

Oriol Fontdevila

Col·laboradors en la realització pictòrica:

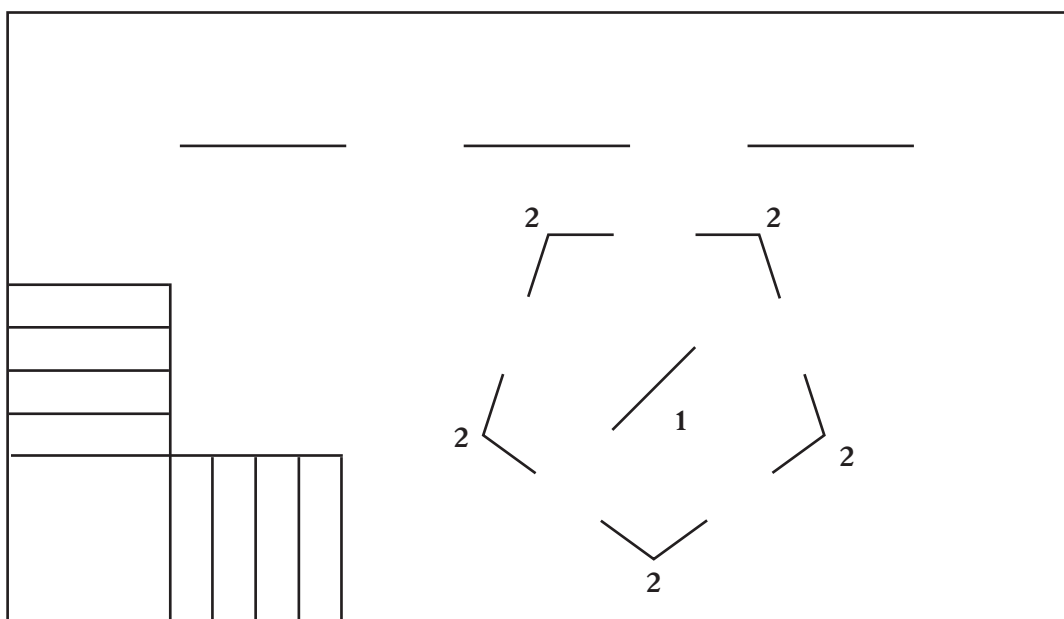
Javier Adolfo, Alex Alcántara, Andrea Alloza, Iqra Arshad, Yasmina Badillo, Maria Barrio, Anna Benítez, Andrea Buedo, Joaquín Capdevila, Yajaira Maritza Cherrez, Saray Cortés, Encarnación Diaz, Andrea Escolar, Júlia Esparza, Sandra Espeleta, Judith Espot, Cristian Fernández, Emanuel Foronda, Laura Foronda, Francisco Gabarri, Jonathan Gabarri, Zafira Gabarri, Carmen Garcia, Axel Gómez, Ariadna Hernández, Erika Iniesta, Jaume Izquierdo, Frank Jiménez, Petronela Juliana Nechifor, Agnès Ndjock, Nona Khalatyan, Anna Martínez, Rosyeli Nazareth Linares, Sandra Martín, Marc Medina, Rania Mekkaoui, Sergio Mengual, Míriam Moreno, Francisco Ochoa, Estela Peña, Alejandro Revilla, Victor Hugo Ribeiro, Alicia Ruiz,

Raquel Ruiz, Ana Sala, Jihad Salama, Isabel Tamayo, Emiliano Vázquez, Saray Vicente, Aya Zejaf, Maryam Zuñiga

Agraïments de l'artista: Amsab - Instituut voor Sociale Geschiedenis (Gant, Bèlgica), Archives de l'Université Libre de Bruxelles, Ateneu Enciclopèdic Popular, Centre Miró, Beatriz Fuentes, Andrea Fuentes, LaFundició, col·lectiu Leland Palmer, Fundació Ferrer i Guàrdia, Marina Moreno i Martí Rom.

Agraïments del comissari: Ramon Fontdevila, Albert Liza, Ramon Parramon, Roger Sansi, Nora Sternfeld i Pepita Subirana.

Lola Lasurt Bachs (Barcelona, 1983) viu i treballa entre Gant (Bèlgica) i Barcelona. Exposicions recents: *Learn and Teach* (Greatmore Art Studios, Sud-àfrica), *Los inmutables* (DAFO, Lleida), *Amnèsies* (Espai2, Terrassa), *El Gegant Menhir* (L'Aparador del Museu Joan Abelló, Mollet del Vallès), *La gran aventura* (Can Felipa Arts Visuals, Barcelona), *Seleccionats al Premi de Pintura Internacional de la Fundació Guasch Coranty* (Tecla Sala, l'Hospitalet), entre d'altres. Beques recents: beca de intercanvi Hangar/ Greatmore Art Studios (Sud-àfrica) i ajuts del CoNCA per a la recerca i la creació en els àmbits artístics i de pensament, entre d'altres. Actualment és artista resident a HISK (Gant) i és membre del col·lectiu Leland Palmer.

1. Monument a Francesc Ferrer i Guàrdia, Brussel·les i Barcelona

2. Plaça Joan Miró, Mont-roig del Camp

Amb la col·laboració de:

Amb el suport de:

